

Markkinaratkaisut / Sonkeri Hanni

31.8.2020

Julkinen

Varttitaseen seurannan suunnittelutyöryhmän kokous 31.8.2020

Aika Maanantai 31.8.2020 klo 13.00-15.00

Paikka Etäkokous

Läsnä Olli Taipale, Energiavirasto
Jari Rusanen, Loiste
Kari Penttala, Seiverkot
Jouni Anttila, Gasum
Jari Aurojärvi, Power-Deriva
Jonni Laine, eSett
Jukka-Pekka Rantakokko, UPM
Pasi Kuokkanen, Elfi
Tom Backman, Fortum

Janne Heikka (pj.), Fingrid
Hanni Sonkeri (siht.), Fingrid
Pasi Lintunen, Fingrid Datahub
Meri Viikari, Fingrid

Poissa Jani Piipponen, Fingrid
Maria Joki-Pesola, Fingrid
Mikko Salminen, Axpo
Samuli Saine, Smart Energia

Markkinaratkaisut / Sonkeri Hanni

31.8.2020

Julkinen

1 Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13.04.

2 Mittausaluevastuullisten siirtymissuunnitelma varttimittaukseen

Janne Heikka esitteli lopullisen ehdotuksen mittausaluevastuullisten siirtymissuunnitelmasta varttimittaukseen.

Niitä toimijoita, joita siirtymissuunnitelma koskee, tullaan lähestymään sähköpostitse. Sähköposti tulee sisältämään kokouksessa esitetyn saatekirjeen sekä erilliset ohjeet suunnitelman täyttämiseksi. Erillisellä raportointiohjeella pyritään yhdenmukaiseen raportointitapaan. Mittausaluevastuullinen voi tehdä siirtymissuunnitelman joko itse tai ulkoistaa sen tekemisen erilliselle palveluntarjoajalle. Niin mittausaluevastuullisen kuin vastaajan yhteystiedot tulee täyttää ensimmäiseen yhteystieto-taulukkoon.

Alkutietojen jälkeen vastaajaa pyydetään raportoimaan kootusti kaikkien mittauspisteiden lukumäärän, joiden puolesta kyseinen siirtymissuunnitelma täytetään. Raportoivat mittauspisteet ovat luokiteltu kolmeen eri luokkaan 1) Mittauspisteet, joiden tiedot raportoidaan ainoastaan datahubiin, 2) Mittauspisteet, joiden tiedot raportoidaan ainoastaan eSettiin, sekä 3) Mittauspisteet, joiden tiedot raportoidaan sekä datahubiin että eSettiin. Raportoivat mittaustyyppit määräytyvät tulevien asetusmuutosten mukaan. Esitetyt mittaustyyppit ovat varttitaseen energiamittaustyöryhmän ehdotuksen mukaiset.

Mittauspisteiden lukumäärällisen raportoinnin jälkeen, seuraavat kaksi taulukkoa (diat 8-9 esityksessä) pyrkivät saamaan kuvaa siitä, kuinka suuri osa (prosentuaalisesti) sekä datahubiin että eSettiin raportoitavista mittauksista on siirretty 15 minuuttiin eri ajanjaksoina. Taulukko täytetään summana eli kaikkien vastattavien mittausalueiden osalta. Niissä tapauksissa, joissa viimeisen sarakkeen lukemaksi ei tule 100 %, eli kaikki kyseiset mittaukset eivät ole menossa varttiin silloin kun niiden pitäisi, vastaajan tulee luetella ne kaikki mittausalueet, joissa ei päästä 100 %:iin asti.

Tässä kohtaa esitykseen liittyen heräsi kysymys siitä, että tulisiko myös niiden mittauspisteiden osalta, joiden tiedot raportoidaan sekä datahubiin että eSettiin, tehdä erillinen taulukko samalla tavalla kuin datahubiin ja eSettiin raportoitavien mittauksien osalta. Tähän vastauksena pohdittiin sitä, että oleellisinta varttitaseen implementoinnin osalta on, että kaikki mittaukset siirtyvät 15 minuuttiin. Siirtymissuunnitelman ideana on saada kokonaiskuva ja tilannekatsaus toimialalta. Se, mikä mittaus on datahubin piirissä ja mitä mittauksia menee suoraan eSettiin, on jo melko yksityiskohtaista eikä se ole välttämättä tarpeellista Fingridille seurata. Pääasia on nähdä kokonaiskuva siitä, että kaikki mittaukset siirtyvät lopulta 15 minuuttiin.

Datahubiin raportoitavien mittauksien osalta heräsi kysymys niistä tunnittaisista mittauksista, joita ei tarvitse siirtää 15 minuutin mittaukseen heti varttitaseen käyttöönotossa, vaan jotka voidaan pilkkoa 15 minuutin osiin. Suunnitelman täyttäjille tulisi selventää, että datahub tulee pilkkomaan näitä tuntimittauksia datahubiin raportoitavien mittauksien osalta. Keskustelua heräsi myös siitä, että olisiko hyvä tietää, että paljonko mittauksia siirtyy 15 minuutin resoluutioon ja kuinka paljon tuntimittauksia tullaan pilkkomaan erikseen 15 minuutin osiin. Ensimmäisessä mittauspisteiden koontitaulukossa raportoitavana mittaustyyppinä on myös ”Kaikki muut kuin yllä mainitut

Markkinaratkaisut / Sonkeri Hanni

31.8.2020

Julkinen

mittaukset". Tästä näkee kuinka paljon tulee olemaan niitä mittauksia, joita ei aluksi tarvitse muuttaa 15 minuutin resoluutioon. Tätä tietoa ei ole näkyvässä kuitenkaan seuraavissa taulukoissa. Heräsi keskustelua siitä, että tulisiko tämä tieto näkyä myös näissä taulukoissa. Toisaalta pohdittiin sitä, että antaako tämä tieto kuitenkaan mitään lisätietoa toimijoiden tilanteesta.

eSettiin raportoitavien mittaustietojen osalta kommentoitiin sitä, että rajapistemittaussummien osalta vastaajalle tulee ohjeistaa selkeästi se, että mitä rajapistemittaussummilla tarkoitetaan ja mitä tähän kohtaan halutaan vastaajan vastaavan. Tässä kohtaa tarkennettiin myös sitä, että taulukkoon tullaan täyttämään prosentuaalinen osuus, eikä siis yksittäisiä mittauspisteiden/-tietojen lukumääriä.

Taulukko-tietojen täyttämisen jälkeen vastaajan tulee vastata muutama kysymykseen liittyen projektin riskienhallintaan. Riskienhallinta -osion vastaukset tulevat kartoittamaan kokonaiskuvaa toimialan tilanteesta varttitaseeseen liittyen. Tätä kautta Fingridin on helppo kerätä ne ongelmakohtat, jotka saattavat toistua useissa vastauksissa ja tarttua niihin tilanteen parantamiseksi. Vastaajan luettelemia riskejä ja niiden kehittymistä tullaan tarkastelemaan myös seurantavaiheessa.

Lopuksi esityksessä käytiin läpi vielä avoimia asioita. Siirtymissuunnitelman aikataulu herätti keskustelua. Pohdittiin sitä, että mikä on hyvä aikaväli vaatia siirtymissuunnitelmia toimijoilta asetusmuutosten voimaantulon jälkeen. Ehdotettu puolen vuoden aikaväli sai kannatusta. Todettiin, että liian lyhyt aikaväli, kuten yksi kuukausi, on haastava varsinkin pienemmille mittausaluevastoillisille, joilla ei ole välttämättä edes vielä tietoa varttitaseesta. Toisaalta taas, jos aikaväli olisi vuoden, tällöin implementointiaika siirtymissuunnitelman ja varttitaseen käyttöönoton välillä on lyhyt. Päädyttiin siihen, että työryhmän ehdotus siirtymissuunnitelman teolle on kolmesta kuuteen kuukauteen.

Siirtymissuunnitelman täyttämistä heräsi kysymys siitä, että miten ja missä siirtymissuunnitelma tulee tehdä. Idea on, että siirtymissuunnitelma- ja seurantatyökalu tulee olemaan samantyyppinen palvelu kuin datahubin seurannassa käytetty palvelu, eli nettisivupohjainen työkalu. Tarkoitus on mahdollistaa excel-pohjan tuontimahdollisuus suoraan työkaluun, jos se on vain teknisesti mahdollista. Tavoitteena on tehdä raportoinnista mahdollisimman helppo. Toisaalta todettiin, että ehdotuksen mukaisessa siirtymissuunnitelmassa ei tule olemaan montaa taulukko täytettäväksi, joten niiden täyttäminen manuaalisestikaan ei olisi kovin työlästä.

Tämänhetkinen suunnitelma on, että seurantavaiheessa samat taulukot lähetetään vastaajien päivitettäväksi, jolloin mahdolliset muutokset siirtymissuunnitelmaan on mahdollista tehdä. Seuranta tulee olemaan kerran puolessa vuodessa, jolloin siirtymissuunnitelmaa päivitetään ja implementoinnista voidaan esittää ajankohtaisia lisäselvityskysymyksiä.

Kokouksessa sovittiin, että nykyinen ehdotettu kyselytaso siirtymissuunnitelmassa on hyvä, ja että se jää nykyiselle tasolle. Siirtymissuunnitelmaa varten tulee kuitenkin tehdä kattava ja perusteellinen ohjeistus.

Viimeisenä asiana esityksessä puhuttiin viime kokouksessa avoimeksi jääneestä kysymyksestä liittyen voimalaitosalueen sisäisiin mittauksiin. Viime kokouksessa kysyttiin, että pitääkö sisäisiä mittauksia mitata erikseen vartissa tuotantoverkon

rajapistemittauksien lisäksi. Tähän Janne Heikka totesi, että varttitaseen energiamittaustyöryhmässä päädyttiin siihen näkemykseen, että näitä ei tarvitsisi mitata erikseen. Asia tulee kuitenkin selventymään viimeistään asetusmuutosten mukana. Sovittiin, että Janne selvittää asiaa vielä lisää energiamittaustyöryhmän jäseniltä, ja lähettää lopullisen vastauksen työryhmän jäsenille sähköpostitse.

3 Ehdotus viestintäsuunnitelmaksi

Janne Heikka esiteli ehdotuksen varttitaseen viestintäsuunnitelmasta. Esitetty viestintäsuunnitelma ei keskity vielä itse viestinnän sisältöön, vaan suunnitelman tavoitteena on ensiksi hahmottaa viestinnän aikataulua, kohdeyleisöjä sekä viestinnän tyyppiä.

Varttitaseen yleinen viestintäkonsepti tulee rakentumaan niin staattisesta perustiedosta, kansallisesta viestintäkampanjasta kuin ajankohtaiskatsauksista.

- Perusviestintää on niin sanottu staattinen tieto, joka tulee Fingridin nettisivuille. Se sisältää muun muassa koko tasehallintahankkeen käyttöönottosuunnitelman, -aikataulun sekä tiekartan toimialalle. Lisäksi nettisivuilla pyritään myös roolikohtaiseen viestintään, mikä kuvaa varttitaseen vaikutuksia eri toimijaryhmille.
- Kansallinen viestintäkampanja alkaa samaan aikaan, kun varttitaseen implementointi alkaa, eli toisin sanoen heti kun varttitaseen käyttöönottopäivämäärä varmistuu, ja se kestää noin kuusi kuukautta. Implementointivaiheessa viestinnän tarve on suurinta. Viestintä tullaan hoitamaan muun muassa yleisen tason webinaarien sekä kohdennettujen webinaarien kautta.
- Ajankohtaiskatsauksia tulee olemaan noin neljä kertaa vuodessa. Niissä tullaan esittämään muun muassa niin kansallisen kuin pohjoismaisen varttitaseprojektin status sekä ajankohtaiskatsaus toimialan seurannasta ja sen raportoinnista.

Janne Heikka kertoi, että pohjoismaisella tasolla NBM:n hankkeen alle ollaan suunnittelemassa mahdollista yhteistä varttitaseprojektia, joka sisältää muun muassa pohjoismaisella tasolla tehtävän varttitaseprojektin viestinnän ja koordinoinnin. Tähän liittyen työryhmän jäseniltä toivottiin kommentteja. Yleinen näkemys työryhmän jäsenistössä oli se, että kiinnostusta pohjoismaisella tasolla tapahtuvalle viestinnälle on. On toivottavaa, että jokaisen kansallisen varttitaseprojektin viestintäsuunnitelmat on jossain määrin yhtenäiset. Lisäksi pohjoismainen taso varmistaisi sen, että pohjoismaisen tason viestintä välittyy kansallisten projektien kautta kansalliselle tasolle. Työryhmän jäseniä kiinnostaa myös kuulla muiden pohjoismaiden varttitaseprojektien tilanne ja niiden eteneminen. Lisäksi tällainen pohjoismaisella tasolla tapahtuva viestintä mahdollistaisi mahdollisesti muissa maissa hyviksi todettujen käytäntöjen leviämisen muihin pohjoismaihin.

Seuraavaksi esityksessä kuvattiin tarkemmin kohdennetun viestinnän kohdeyleisö sekä viestintätapa. Eri tunnistetuille markkinaosapuolille tullaan tekemään kohdennettua viestintää ja luomaan staattiset tietopaketit varttitaseen tuomista muutoksista. Lisäksi alustavasti suunnitteilla on tehdä kohdennettuja webinaareja ainakin verkonhaltijoille ja tasevastaaville. Kohdennettujen webinaarien osalta tuli toive, että tarpeen vaatiessa

kohdeyleisöä voidaan kasvattaa. Yleisten webinaarien osalta on toivottavaa, että webinaarit sisältävät myös ns. tyytyväisyyskyselyn, jonka avulla voidaan selvittää minkälaiselle tiedolle ja kohdeyleisölle on viestintätarvetta. Todettiin myös se, että kohdennetut webinaarit ovat avoimia tilaisuuksia, joten myös muut kiinnostuneet markkinaosapuolet ovat tervetulleita kuuntelemaan.

Viestintäsuunnitelman aikataulun mukaan tulevana syksynä on tarkoitus saada aiemmin kuvattu staattinen tieto Fingridin nettisivuille. Asetusmuutosten ja varttitaseen käyttöönottopäivämäärän varmentuessa aloitetaan noin puolen vuoden viestintäkampanja, jossa tavoitteena on saada viestittyä kaikki toimijoita mahdollisimman monipuolisesti. Viestintää pyritään toteuttamaan myös muuten kuin webinaarein. Ajankohtaiswebinaarit tulevat olemaan kvartaaleittain varttitaseen käyttöönottoon saakka. Kun datahubin 15 minuutin mittauksen vastaanoton käyttöönotto lähenee, datahub tulee pitämään asiasta omia viestintätilaisuuksia –myös eSettiltä on odotettavissa omaa viestintää.

Viestintäsuunnitelman runko sai positiivista vastaanottoa. Etupainotteisuus nähtiin hyvänä asiana. Alussa on tärkeää tuoda paljon informaatio kaikille eri osapuolille, jotta päästään hyvin liikkeelle. Ohjeistusta tulee olla mieluummin liikaa kuin liian vähän. Varttitaseen siirtymissuunnitelman osalta toivotaan myös selkeää viestintää ja ohjeistusta.

4 Muut asiat

Janne Heikka nosti keskusteltavaksi varttitaseen seurannan suunnittelutyöryhmän toiminnan jatkoon. Todettiin, että nyt kun varttitaseen osalta ollaan siirtymässä implementointivaiheeseen, työryhmä voi tässä kohtaa lopettaa eikä tarvetta lisäkokouksille ole. Viestinvaihto tulee olemaan tästä eteenpäin enemmän ajankohtaiskatsauksia sekä tiedonjakoa Fingridin suunnalta. Keskustelussa tuli kuitenkin esille myös se, että Fingridin ei tulisi epäröidä koota niin kutsuttua adhoc -tyyppistä työryhmää toimialasta, jos siihen nähdään tarvetta.

Työryhmän jäsenille tullaan lähettämään vielä seuraavat lopulliset vastaukset/esitykset:

- Vastaus kysymykseen liittyen voimalaitosalueen sisäisiin mittauksiin
- Lopullinen siirtymissuunnitelma
- Lopullinen viestintäsuunnitelma